

Overweging 19 maart 2017 – Hans Ernens

Lector: Rui Suprihadi

“... Er is zo veel wat we kunnen doen;
en heel veel kleins kan ooit uitgroeien tot heel veel moois.
Zodat we op den duur niet meer bang zijn
om een vreemdeling te helpen
en onze nek durven uit te steken voor de verschoppeling ...”

Eerste lezing - Lucas 10:25-37

Tweede lezing – ‘Albert Einstein’, Armand Hammer (1898-1990)

Openingsgebed

God,
Aan het begin van deze viering
vragen wij U om:
Kracht in de woorden die wij spreken
en in de liederen die wij zingen,
om ons aarzelend
en twijfelend geloof te verstaan.
Wij staan op en gaan tastend en zoekend
de weg naar U toe,
en stellen wij de vraag:
Hoe is Uw naam, waar bent U te vinden?
Geef ons vandaag een teken van liefde.

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal
Herschep ons hart, heradem ons verstand,
dat wij elkaar behoeden en doen leven.
Maak ons tot uw gemeente,
wees de stem die ons geweten wekt.
Verberg u niet, verberg u niet.

Welkom en inleiding

Goedemorgen lieve mensen van de Duif, namens Rui en mijzelf, hartelijk welkom! Fijn dat je er bent vandaag.

Het is vandaag de derde zondag in de 40 dagentijd op weg naar Pasen.

Pasen is hét centrale feest van de christelijke kerk. Het is het feest van leven uit de dood.

Voorafgaand aan Pasen wordt gedurende veertig dagen naar dit centrale feest toegeleefd. Zo ook in de Duif.

Vieringen met het thema vallen&opstaan, waarbij we al hebben gesproken over het vallen voor de verleiding en opstaan en vertrouwen hebben in het leven.

Opstaan is activiteit.

In beweging komen, iets doen.

Je staat iedere ochtend op, stap je bed uit en komt in beweging.

Niet van harte altijd, maar het moet, je kunt niet langer blijven liggen.

Zo kun je ook opstaan voor iemand.

Niet meer passief toekijken, niet blijven zitten, maar in beweging komen en jezelf solidair verklaren met de ander. Iets voor een ander doen. Je buurvrouw, collega, vriendin, maar juist ook die vreemdeling.

Maar leven we nog steeds zo solidair als Jezus bedoelt in de lezing van de barmhartige Samaritaan? Kunnen we nog zoveel respect voor een ander opbrengen als voor onszelf? Durven we de hand te reiken naar een vreemdeling?

Er is veel mis in de wereld en we zijn daardoor banger en individualistisch geworden. Onbekend maakt onbemind

Maar iedereen is van de wereld, en de wereld is van iedereen.

Dus kun je nooit volledige vrede voor jezelf verwerven, zonder vrede voor iedereen te beogen.

Opstaan voor iemand!

Wees niet bevreesd: jullie mogen in dit komend uur lekker blijven zitten, genieten van muziek en inspirerende teksten, hier in de Duif waar je iedere zondag altijd zomaar mag komen binnen vallen en alles voor je klaar staat.

Rui en ik wensen ons een mooie viering toe.

Gebed

Je stappen zullen je woorden zijn

De weg je lied

De vermoeidheid je gebeden

En aan het eind

Zal de stilte tot je spreken.

Laten we even stil worden met elkaar.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Nooit hoorden wij andere stemmen dan de onze.

Nooit waren er handen die doen
wat handen niet kunnen.

Nooit andere goddelozer mensen dan wij.

Maar er was daglicht,
alle dagen, wat ook gebeurde,
alsof wij liepen
over een onzichtbaar weefsel,

boven de afgrond gespannen,
dat niet scheurde.

Nooit werd iemand
weggetild uit de tijd.
Maar soms even
wordt lijden opgeschort,
of dragen mensen het samen.
Zo zouden wij moeten leven.

Eerste lezing - Lucas, hoofdstuk 10:25-37

Op een dag kwam er een wetgeleerde naar Jezus die wilde onderzoeken of Jezus' ideeën wel zuiver waren. 'Meester', vroeg hij, 'wat moet ik doen om eeuwig leven te krijgen?' Jezus vroeg: 'Wat zegt de wet van Mozes daarover?' Hij antwoordde: 'U moet van de Heer, uw God houden met heel uw hart, heel uw ziel, heel uw kracht en heel uw verstand. En u moet net zoveel van uw naaste houden als van uzelf.' 'Goed!' zei Jezus. 'Doe dat en u zult eeuwig leven krijgen.'

De man voelde zich aangesproken. Om zich te rechtvaardigen, vroeg hij: 'Wie is eigenlijk mijn naaste?'

Als antwoord gaf Jezus hem dit voorbeeld... 'Een man reisde van Jeruzalem naar Jericho. Onderweg werd hij door rovers overvallen. Zij rukten hem de kleren van het lijf, sloegen hem bont en blauw en lieten hem halfdood langs de weg liggen.

Toevallig kwam een priester langs. Maar toen hij de man zag liggen, ging hij aan de overkant van de weg voorbij. Een tempeldienaar die voorbijkwam, deed hetzelfde en liet de man gewoon liggen.

Gelukkig kwam er ook iemand langs die medelijden kreeg toen hij hem daar zag liggen. Het was een Samaritaan. De Samaritaan knielde naast hem neer, verzorgde zijn wonden met olie en wijn en legde er verband om. Daarna tilde hij hem op zijn ezel en ging er zelf naast lopen. Zij kwamen bij een herberg, waar hij hem verder verzorgde. De volgende morgen gaf hij de herbergier twee zilveren munten en zei: 'Zorg goed voor hem. Mocht dit geld niet genoeg zijn, dan betaal ik de rest de volgende keer wel.'

'Wat denkt u? Wie van deze drie was de naaste van het slachtoffer van de roofoverval?' 'De man die medelijden met hem had', was het antwoord. 'Precies', zei Jezus. 'Volg zijn voorbeeld dan.'

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Er schreeuwt een mens, onrecht,
de schreeuw van de hongersnood.
Er werd op hoog gezag besloten:
een deel der mensheid hoeft geen brood.
Opdat wie rijk is rijk kan blijven leven,
wie heeft hem wordt gegeven, onrecht,
en de rest mag dood.

Het gaat als vuur, onrecht,
het blakert je steden zwart.
Maar jij woont in gekoelde tuinen,
met blinde muren om je hart.

Je leert de sterken op de zwakken jagen,
je leert ze zich gedragen, onrecht,
als een ras apart.

Dit is jouw uur, onrecht,
geen god die nog hoger scoort.
Je hebt al haast de hele wereld,
alleen nog niet het laatste woord.
Dat staat met licht geschreven in de geesten
van mensen, niet van beesten, onrecht,
en dat plant zich voort.

Tweede lezing

Armand Hammer (1898-1990)

Het eerste waar ik 's morgens naar kijk, is een foto van Albert Einstein op mijn nachtkastje.

Daarop staat een persoonlijke boodschap:

'Iemand begint pas met leven als hij ook anderen daarin laat delen.'

Met andere woorden, als hij voor zijn medemens evenveel respect kan opbrengen als voor zichzelf.

Ik geloof dat we hier zijn om goed te doen. Ieder van ons heeft de verantwoordelijkheid om zich nuttig te maken en op te staan voor zijn medemens.

Het leven is een geschenk en als we dat accepteren, moeten we er iets tegenover stellen.

Als we dat niet doen, geven we geen doeltreffend antwoord op de vraag waarom we hier zijn.

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Gij zijt de lucht om mij heen,

ik adem u in anders sterf ik.

Ik sla u om als een mantel

en ik weet dat Gij nooit verslijt.

Overweging

Toen ik een kennis vertelde dat ik voor zou gaan vlak voor Pasen en we spraken over de opstanding, gaf zij aan dat ze niet gelooft dat Jezus echt is opgestaan.

Ik zei tegen haar "ik weet ook niet of het echt waar is. Maar heb je je wel eens afgevraagd waarom we dat verhaal dan al meer dan tweeduizend jaar aan elkaar doorvertellen?"

Dat verhaal begint met de voorspelling van Jezus hoe het de Mensenzoon zal vergaan en dat deze gekruisigd zal worden. En over de menigte, die zich eerst verwondert wat Jezus verkeerd heeft gedaan en waarom hij dit lot verdient.

Maar diezelfde menigte wordt steeds verder opgezweept door de Joodse leiders en bijgestaan door de Romeinse soldaten. Zij sporen het gewone volk aan met rauwe kreten de kruisiging van Jezus te eisen. "Kruisig Hem! Weg met Hem!"

Uitzinnige menigte

Pontius Pilatus- de Romeinse gouverneur- waste zijn handen in onschuld en trok zich terug in zijn paleis, wetende dat Jezus onschuldig was. Hij was bang voor de uitzinnige menigte en de druk van de Joodse religieuze leiders.

Hij was een lafaard en liet Jezus aan zijn lot over, de kruisiging.

Nu is het best gemakkelijk Pilatus te veroordelen en geen oog te hebben voor ons eigen, eveneens soms laffe gedrag. We vinden Jezus wel een faire, toffe vent maar nu radicaal voor hem kiezen, door dik en dun?

Misschien gaan wij niet zover als de opgezweept schreeuwende menigte en verkiezen wij Hem wél boven een moordenaar... maar nemen wij zelf niet vaak onze toevlucht tot een zwak compromis, of eren we Jezus alleen wanneer het ons uitkomt?

Hoofd afgewend

Zouden wij voor Jezus opgekomen zijn, hem hebben verdedigd, zelfs voor hem hebben gevochten? Of zouden we ons hoofd hebben afgewend? Zoals de meesten destijds tijdens de razzia's op de Joden in de 2e wereldoorlog, of nu, als er iemand op straat in elkaar wordt geslagen of wordt lastig gevallen? Sta jij op?

Het is ook bijna onmogelijk je in zo'n situatie te verplaatsen.

Tijdens de liturgievoorbereiding spraken we hierover. Eigenlijk was niemand van ons ooit in een dergelijke situatie terecht gekomen. We bevinden ons in goede kringen, comfortabele huizen en vrijwel altijd in stabiele situaties. Natuurlijk kom je op voor je man, je kind, je ouders; je *inner circle*.

Maar het wordt al lastiger met huisdieren; je laatste stukje brood delen met je huisdier terwijl jezelf vergaat van de honger?

Werk gunnen aan je illegaal in Nederland verblijvende hulp in de huishouding?

Een vluchteling in huis halen die de was voor je weg strijkt?

Niet voor alle aanwezigen die avond vanzelfsprekend of zelfs gewoon 'not done'.

We zijn toch behoorlijk selectief indien we voor iemand in de bres willen springen en soms ontstaat barmhartigheid voor mensen in nood meestal alleen in een impuls, zo gaf men aan.

Barmhartig

Jezus vertelde het verhaal van de barmhartige Samaritaan die een handelsreiziger hielp die door barbaren was beroofd en in elkaar was geslagen.

Rond die tijd van Jezus Christus aan het begin van onze jaartelling, werden de Samaritanen door de Joden als tweederangsburgers behandeld.

Die Samaritaan hielp de handelsreiziger, de priester en de tempeldienaar lieten de man liggen en liepen gewoon door.

Dit verhaal uit Lucas is een van de bekendste verhalen uit de Bijbel en laat Jezus ons zien dat naastenliefde het allerbelangrijkste is voor God.

Jezus vertelt het verhaal om ons duidelijk te maken dat God het niet belangrijk vindt hoe religieus of spiritueel we zijn, hoeveel we van de Bijbel weten of hoe diep ons theologisch inzicht is. Het enige wat telt is of we in ons dagelijks leven omzien naar mensen of dieren in nood, we hen de helpende hand toereiken. Dat blijft lastig, maar er is altijd ergens een begin.

In de tram of bus vroeger stond altijd een klein bordje, 'opstaan voor iemand, misstaat niemand.' Daar kunnen we nu nog steeds heel goed mee uit de voeten.

Anno 2017 waar veel mensen pontificaal hun tas op de stoel naast hun zetten in de tram, zodat een ander moet staan? Zet je tas op schoot en laat iemand zitten!

Het misstaat echt niet iemand je stoel aan te bieden, of je kind daar op te attenderen.

Het misstaat echt niet een klein praatje met de collectant van de daklozenkrant bij je supermarkt, of met de schoonmaker op je kantoor die je vrijwel iedere dag ziet?
Een asiel in te lopen en eens een ochtendje meehelpen?
Nederlandse taal leren aan vluchtelingen?
Opkomen voor een collega die wordt gepest op de zaak?
Sta op, vertoon veerkracht. Jij maakt het verschil.

Niet meer bang

Mensen, er is zo veel wat we kunnen doen; en heel veel kleins kan ooit uitgroeien tot heel veel moois. Zodat we op den duur niet meer bang zijn om een vreemdeling te helpen en onze nek durven uit te steken voor de verschoppeling. De zegenende ziel wordt overvloedig verkwikt, wie laaft, wordt zelf ook gelaafd. (spreuken 11:25)

Keer ons om naar elkaar,
Dat wij elkaar behoeden en doen leven,
Zo zouden we moeten leven!

Amen.

Muzikaal intermezzo door Irina en Rui

Geloofsbelijdenis

Ik geloof dat ik op deze aarde ben
om iets moois,
iets goeds van mijn leven te maken.

Ik geloof dat ik de verplichting heb:
iets moois van deze aarde te maken,
speciaal ook voor anderen.

Ik geloof, dat ik met volle teugen mag genieten
van alles wat deze aarde te bieden heeft,
maar nooit ten koste van een ander.

Ik geloof dat ik
naar de geest van Christus moet leven
en mijn medemens de hand moet reiken,
door met hem mee te leven,
en hem begrip en liefde te tonen.

Ik geloof, dat ik door zó te leven
mijn leven zin geef;
en dan is het leven waard geleefd te worden.
Amen.

Rond de tafel verzameld

Intenties die werden opgeschreven

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Deze bijeenkomst zij ons tot zegen.

Dit komen tezamen van mensen, gezichten en zielen,
van hier en overal, aarde en hemel,
deze seconde der uren, der eeuwen,
zij ons tot zegen.

Moge de donkere nacht onze dagen behoeden,
deze nieuwe dag ons zuiveren, sterken,
dat onze boeien geslaakt,
onze honger gestild,
dat niet de dood op ons valt.
Moge het licht van de morgen
over ons opgaan, nieuw alle dagen.

Moge de kracht in ons varen
van Jezus uw dienstknecht uw kind.
Dat ons voor ogen staat hij door u geroepen,
bestemd en bezielde om in ons midden,
eens en voorgoed,
te zijn uw woord uw voorbeeldmens,
aldoende liefde, recht –
brood uit de hemel, water uit de rots,
wijnstok wereldwijd vertakt –

Dat waar wij gaan zijn geest ons overschaduwet,
liefde sterker dan de dood.

Die mens gedenken wij
als een van ons, als een met u.
Moge het delen van dit brood en deze beker
ons sterken in de hoop
dat hij leven zal in ons
uit kracht van u.

Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood en liefde is genoeg voor allen.
Kom bevrijden wees genadig,
ere zij u in den hoge,
diep in ons midden,
vrede op aarde,
kome wat komt.

Uitnodiging voor breken en delen

Tweeduizend jaar geleden deelde Jezus brood en wijn met zijn leerlingen, en zei daarbij “dit is mijn lichaam en mijn bloed”. Dat het delen van dit brood en deze beker ons mag sterken in de hoop dat hij leven zal in ons, uit kracht van u.

Tweeduizend jaar later doen we als hij. We delen ons leven met elkaar, op dit uur, in deze Duif. Een wekelijkse traditie waarbij iedereen is genodigd aan deze tafel, niemand uitgezonderd. Komt dan en deel met elkaar, alles staat klaar.

Lied

Gij die een en eeuwig zijt,
ver weg, onbeeldbaar God.

Maar in Uw woord dichtbij, doe ons verstaan.

Keer ons om naar U toe,
keer ons om naar elkaar (3x)

Gebed

Wim Leenman

Laten we ons verenigen
onder de tekenen
die mensen altijd hebben aangezet
tot onberekenbare daden,
tot verrassende stappen,
tot anders dan gedacht;
de tekenen waaronder vrijheid groeit
en mensen ontspringen
aan hun eigen grenzen.
Wij voelen ons verwant
met hen die opzien
naar de wachters in de nacht,
om van hen te horen
of de nieuwe dag
al aangebroken is.

Onze Vader

Geef ons een nieuw hart,
Open en vriendelijk voor alle mensen,
Geef ons nieuwe ogen,
Om U te ontdekken in mensen, in al wat ons overkomt.

Geef ons een nieuw geloof,
Dat ons in staat stelt vol vertrouwen opnieuw te beginnen.
Geef ons nieuwe hoop,
Die durft uitzien naar die bijna onmogelijke vrede.

Geef ons nieuw liefde,
Diep als de zee, warm als vuur, sterker dan de dood.
Amen.

Mededelingen en activiteiten

Slotlied

Ik zal in mijn huis niet wonen,
ik zal op mijn bed niet slapen,
ik zal mijn ogen niet dichtdoen,
ik zal niet rusten, geen ogenblik,
voordat ik heb gevonden:

een plek waar Hij wonen kan,
een plaats om te rusten voor Hem
die God is, de enige ware. (2x)

Ik zal in mijn huis niet wonen,
ik zal mijn ogen niet dichtdoen,
ik zal niet rusten, geen ogenblik,
ik mag versmachten van dorst,
tot ik gevonden heb:

een plek waar de doden leven,
de plaats waar recht wordt gedaan
aan de verworpenen der aarde. (2x)

Afsluiting en zegening

Mogen wij voor elkaar een zegen zijn,
bij alles wat ons te doen staat,
alles wat we beleven mogen,
alles wat ons overkomt.

Mogen wij voor elkaar een zegen zijn,
in het leven dat we samen delen,
zo kwetsbaar als het is.

Mogen wij vandaag
voor elkaar een zegen zijn,
in ons verschillen en ons gelijken.

Dan zal God ons zegenen in Zijn Naam:
Vader, Zoon en heilige Geest.

Amen.

